

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL REIKŠMINGŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOJE

2009 m. birželio 17 d. Nr. SP-22
Vilnius

Išnagrinėjusi valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje (toliau – Ministerijoje), 2009 m. birželio 1 d. ataskaitą Nr. FA-P-50-18-70, n u s t a t a u:

1. Ministerija (audituojamu laikotarpiu iki 2008 m. gruodžio 10 dienos – ministras Jonas Jučas, nuo 2008 m. gruodžio 10 dienos – ministras Remigijus Vilkaitis), pažeisdama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalis, iš projektų vykdytojų (VšĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ (toliau – VEKS), VšĮ „Effectus Eventus“, VšĮ „Vilniaus festivaliai“) nepareikalavo arba priėmė netinkamus 1 846,9 tūkst. Lt faktines išlaidas patvirtinančius dokumentus, todėl iš 2008 m. Ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų negalėjome patvirtinti, kad buvo padaryta 1 846,9 tūkst. Lt išlaidų.

2. Ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras (vadovas - Gintaras Rinkevičius, vyriausioji buhalterė - Inga Juzokienė), Lietuvos rusų dramos teatras (vadovas - Jonas Vaitkus, vyriausioji buhalterė - Veronika Kurpytė) – pažeisdamos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnį ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-405 redakcija) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (toliau – Taisyklės) 125, 137, 141, 215, 267, 269, 294, 295, 308 ir 312 punktus (Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras) ir 137 ir 308 punktus (Lietuvos rusų dramos teatras) neteisingai tvarkė buhalterinę apskaitą, metinėse ataskaitose pateikė neteisingus duomenis, o nustatytos klaidos yra reikšmingos ir turi įtakos biudžeto asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, todėl negalima patvirtinti iš Ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytų duomenų (395 696,5 tūkst. Lt) 25 987,5 tūkst. Lt sumos teisingumo.

3. Ministerijai pavaldi įstaiga – Kauno valstybinis dramos teatras (vadovas - Egidijus Stancikas, vyriausioji buhalterė - Janina Birgiolienė), pažeisdama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnį ir Taisyklių 222, 227 ir 308 punktus, neteisingai tvarkė buhalterinę apskaitą, todėl Ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse neteisingai nurodytas aktyvas – išlaidų iš biudžeto likutis 0,2 tūkst. Lt mažesnis, paslaugų teikimo išlaidų 0,8 tūkst. Lt mažesnis, ir pasyvas - biudžetinių įstaigų pajamų 21,1 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 25,9 tūkst. Lt didesnis, finansavimo iš biudžeto 49,4 tūkst. Lt didesnis, kompensuotų nuompinigių 1,7 tūkst. Lt mažesnis.

4. Ministerija, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalį ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr.1K – 184 (2005 m. rugšėjo 29 d. įsakymo Nr. IK-280 redakcija), nuostatas, lėšas pavedimams vykdyti skyrė iš asignavimų, skirtų spaudiniams, o lėšas kitoms paslaugoms pirkti skyrė iš asignavimų valdytojo pervedamų lėšų nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti, todėl suvestinėje Ministerijos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje kasinės ir faktinės spaudinių išlaidos (2.2.1.1.1.8 str.) nurodytos 8 699,1 tūkst. Lt didesnės ir asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti (2.2.1.1.1.31 str.) nurodytos ta pačia suma didesnės.

5. Ministerijai pavaldžios įstaigos – Kauno valstybinis dramos teatras, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras - pažeisdamos Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalį, į valstybės biudžetą negražino 148,1 tūkst. Lt. Minėtos įstaigos pažeidė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 2 dalį, nes mokėjimai nepagrįsti apskaitos dokumentais, todėl metinėse ataskaitose neteisingai nurodžius 2009 metų išlaidas, suvestinėje Ministerijos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje 2008 m. kasinės išlaidos padidintos 175,1 tūkst. Lt.

6. Ministerijai pavaldi įstaiga – Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras - biudžeto išlaidų apskaitą tvarkė pažeisdama Taisyklių 125 ir 269 punktus. Be to, įstaigos registruose nurodyta kita faktinių išlaidų suma, todėl negalime patvirtinti, kad Ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodytos kasinių ir faktinių išlaidų 289 293,5 tūkst. Lt sumos dalis – 9 517,9 tūkst. Lt – yra teisinga ir kad kasinės ir faktinės išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius yra teisingos.

7. Ministerijai pavaldi įstaiga – Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras - pažeisdama Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 straipsnio 5 pastraipą ir Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių,

patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478, 6 punktą, turto rekonstrukciją ir remontą vykdė neturėdama investicinio projekto (306,6 tūkst. Lt), naudodama kitoms reikmėms skirtus asignavimus (72,9 tūkst. Lt).

8. Ministerijai pavaldi įstaiga – Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras - pažeisdama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalį ir Lietuvos Respublikos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 (2004 m. birželio 15 d. nutarimo Nr. 751 redakcija), 22 ir 23 punktus, į valstybės biudžetą nepervedė 70,8 tūkst. Lt gautų pajamų, nes su ūkio subjektu atliko tarpusavio užskaitas.

9. Ministerija, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalį, į valstybės biudžetą negrąžino 214,6 tūkst. Lt, o juos panaudojo 2009 metų išlaidoms dengti.

10. Ministerija pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir 7 straipsnio 1 punktą, nes nekontroliavo, kad VEKS už valstybės biudžeto lėšų, skirtų projektams vykdyti, panaudojimą pateiktų išlaidas pagrindžiančius apskaitos dokumentus arba priėmė dokumentus, neatitinkančius Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimų. VEKS, vykdydama sutartinius įsipareigojimus su Ministerija, iš kitų projektų vykdytojų nepareikalavo, nors pagal sutartis privalėjo, valstybės biudžeto lėšų, skirtų projektams vykdyti, panaudojimą pagrindžiančių buhalterinės apskaitos dokumentų arba priėmė netinkamus dokumentus. Dėl to audito metu buvo negalima patvirtinti, kad valstybės biudžeto lėšos buvo panaudotos teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai.

11. Ministras 2007 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. PĮ-160 atleido A. Nekrošienę, Ministerijai pavaldžios įstaigos – Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro - vadovę, iš jos užimamų pareigų. Vilniaus apygardos teismo 2008 m. vasario 29 d. sprendimu Ministro įsakymas dėl atleidimo buvo panaikintas kaip neteisėtas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugsėjo 29 d. sprendimu A. Nekrošienė buvo grąžinta į darbą, priteisiant iš atsakovo – Ministerijos jos naudai iš viso 55,2 tūkst. Lt (įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas). Ministro 2008 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. ĮV- 483 šia suma buvo padidinta 2008 m. Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro programos sąmata ir lėšos panaudotos atsiskaitymui su A. Nekrošiene, antstolių vykdymo išlaidoms, advokato pagalbos išlaidoms ir teismo sprendime nurodytam žyminiam mokesčiui apmokėti.

Ministras 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. PĮ-73 atleido D. Varnaitę, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) direktorę, iš jos užimamų pareigų. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007 m. birželio 7 d. sprendimu buvo pakeistas Ministro įsakymas dėl D. Varnaitės atleidimo iš pareigų, skiriant jai tarnybinę nuobaudą – papeikimą ir D. Varnaitė buvo grąžinta į darbą. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. kovo 7 d. nutartimi priteista kompensacija už priverstinės pravaikštos laiką iš atsakovo – Ministerijos.

Ministro 2008 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. IV-165 į Departamento sąskaitą buvo pervesta 191,4 tūkst. Lt (įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas) kompensacija už priverstinę pravaikštą iš programai „Paveldo, istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas“ numatytų valstybės biudžeto asignavimų ir pavesta Departamento vadovui gautas biudžeto lėšas panaudoti atsiskaitymui su D. Varnaite.

Dėl neteisėto Klaipėdos muzikinio teatro vadovės A. Nekrošienės ir Departamento direktorės D. Varnaitės atleidimo iš užimamų pareigų, Ministerijai iš viso padaryta 246,6 tūkst. Lt (55,2 Lt + 191,4 Lt) žala, nes valstybės biudžeto asignavimai buvo panaudoti ne programų vykdymo tikslams.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, 18 straipsnio 1, 3, 5, 7, 8 punktais ir 20 straipsniu, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Lietuvos Respublikos kultūros ministrui Remigijui Vilkaičiui sprendimo dėstomojoje dalyje išdėstytus reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

2. Įpareigoti Lietuvos Respublikos kultūros ministrą Remigijų Vilkaitį:

2.1. įstatymų nustatyta tvarka išieškoti Ministerijai padarytą žalą, nurodytą sprendimo dėstomosios dalies 11 punkte;

2.2. įstatymų nustatyta tvarka traukti asmenis, padariusius teisės aktų pažeidimus, tarnybos ar drausminėn atsakomybėn;

2.3. valstybinio audito dokumentus dėl galimo aplaidaus apskaitos tvarkymo požymių Lietuvos valstybinis simfoniniame orkestre ir galimo turto pasisavinimo ir turto iššvaistymo požymių VŠĮ VEKS, perduoti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai pagal kompetenciją.

3. Siūlyti Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui svarstyti valstybinio audito, atlikto Ministerijoje, ataskaitą ir išvadą.

4. Nustatyti Lietuvos Respublikos kultūros ministrui Remigijui Vilkaičiui 60 kalendorinių dienų sprendimo įvykdymo ir 65 kalendorinių dienų informacijos apie sprendimo įvykdymą pateikimo Valstybės kontrolei terminą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos kultūros ministrui Remigijui Vilkaičiui, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.